

Most-granica - konkurs dla mieszkańców w Słubicach, Gubinie i Zgorzelcu na wypowiedź pisemną (pamiętnik) lub ustną

organizowany przez Instytut Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego

O tym, że swoboda ruchu przez granice nie jest gwarantowana i dana obywatelom państw należących do UE raz na zawsze, przekonaliśmy się w czasach pandemii COVID-19. Wśród różnych obostrzeń przyjętych przez rządzących w tym okresie, znalazły się regulacje zakazujące lub ograniczające możliwość przekraczania granic państwa. Restrykcje dotknęły w szczególności osoby żyjące na pograniczach – wpływały na ich codzienność, były odczuwane w sposób bardziej lub mniej dotkliwy. Być może niektórzy mieszkańcy miast, przez które przebiega granica państwowa, przypomnieli sobie w marcu 2020 roku okres szczelnej i silnie strzeżonej granicy w epoce Żelaznej Kurtyny, dekadę otwarcia w latach 70., okres akcesji do UE oraz przystąpienie do Układu z Schengen, które granicę upodobiło do mostu łączącego zwyczajnie różne części dostępnej przestrzeni. Natomiast najmłodszy w niespokojnych czasach koronawirusa zapewne po raz pierwszy zetknęli się z zamkniętą granicą. Konkurs niniejszy ma na celu zebranie wspomnień i utrwalenie, jak przeobrażenia granicy (i te związane z pandemią, i te wcześniejsze) były doświadczane i jak zapisały się w pamięci osób, które żyją w jej bliskości.

Zasady konkursu są proste:

Prosimy o przygotowanie i dostarczenie organizatorom własnej wypowiedzi pisemnej (obejmującej nie mniej niż 15 stron maszynopisu albo rękopisu) lub ustnej (co najmniej 25 minut nagrania). Zależy nam na szczerych, szczegółowych i obszernych opowieściach o osobistych doświadczeniach, z uwzględnieniem emocji, które poszczególne wydarzenia budziły. Chciałybyśmy także poznać Państwa spostrzeżenia i opinie o zmianach, które dotyczyły miasta i jego mieszkańców, a wiązały się z wprowadzaniem regulacji odnoszących się do otwierania i zamykania granicy państwa.

O czym pisać, o czym opowiadać?

- Ja, moje życie i granica

-Jak wyglądała i jak zmieniała się Pana/Pani codzienność w okresach, gdy granica była zamykana lub otwierana? Warto w opisie uwzględnić (o ile wpisuje się to w osobiste doświadczenia) różne etapy związane z wprowadzaniem/znoszeniem restrykcji granicznych w trakcie pandemii COVID, okres po wejściu w życie układu z Schengen w 2007 roku, okres od 1989 roku do akcesji do UE, lata 1972-1980 i szerzej epokę PRL. Interesują nas zmiany, które przyniosły decyzje o otwieraniu, ograniczaniu lub zamykaniu ruchu przez granicę w takich dziedzinach Pana/Pani życia jak: praca, czas wolny, kontakty z innymi ludźmi, zakupy, edukacja, życie rodzinne.

-Jakie emocje towarzyszyły zmianom przepuszczalności granicy? Co powodowało te emocje?

-Jak radził/a sobie Pan/Pani z niemożnością przekraczania granicy w marcu 2020 roku? Co było najtrudniejsze, co nie stanowiło problemu i dlaczego?

-Jak ocenia Pan/Pani decyzje administracyjne odnoszące się do zamknięcia, otwierania granicy? Co zmieniało się na korzyść, a co na niekorzyść? Dlaczego?

- Moi najbliżsi i granica

-A może zamykanie/otwieranie granicy mocniej wpływało na sytuację/codziennosc członków Pana/Pani rodziny, osób z kręgu znajomych lub przyjaciół? Jakie opowieści od znajomych i bliskich dało się słyszeć?

- Miasto i granica

-Z jakimi reakcjami spotykało się zamknięcie granicy w mieście, co się działo? Czy, a jeśli tak, to w jaki sposób był Pan/Pani zaangażowany/a w wydarzenia w mieście (np. akcje protestu)? Jakie motywy Panem/Panią kierowały?

-Jakie znaczenie dla miasta, a jakie dla jego mieszkańców ma możliwość swobodnego przekraczania granicy z Niemcami? Jakie znaczenie dla miasta i mieszkańców ma ograniczanie możliwości mobilności ponadgranicznej? Dlaczego jedne kwestie mają znaczenie, a inne nie?

-Jaki wpływ na relacje z niemieckimi sąsiadami zza rzeki ma przepuszczalność lub brak przepuszczalności granicy? Dlaczego tak się dzieje?

-Jak widzi Pan/Pani przyszłość swojego miasta i granicy – jaki ona będzie miała kształt w kolejnych latach, dekadach? Dlaczego tak widzi Pan/Pani przyszłość?

Zacząć opowieść można od zdania: *Moje pierwsze wspomnienie o granicy...* lub *Pamiętam jak granica...*, lub *Wspominam granicę jako...*

Kogo zapraszamy do udziału?

W konkursie mogą uczestniczyć Słubiczanie/Słubiczanki, Gubinianie/Gubinianki i Zgorzelczanie/Zgorzelczanki oraz osoby, które są związane z tymi ośrodkami (przez pracę, edukację lub w inny sposób), mieszkające w okolicznych miejscowościach. Zapraszamy zarówno osoby pełnoletnie, jak i niepełnoletnie (w ich przypadku wymagane jest wyrażenie zgody na udział przez prawnego opiekuna).

Termin wysyłania prac, adres organizatorek

Uprzejmie prosimy o przesłanie pracy w postaci pliku elektronicznego na adres: most-granica@uwr.edu.pl lub w formie rękopisu: Instytut Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego, ul. Koszarowa 3, 51-149 Wrocław, z dopiskiem „Konkurs Most-Granica” w terminie do 15.09.2023 roku. Prosimy, by w pracy nie umieszczać danych umożliwiających identyfikację jej Autorki/Autora. W zamian należy opatrzyć wypowiedź pisemną (pamiętnik) lub nagranie pseudonimem. Prosimy, by do wiadomości dołączyć podpisany formularz zgłoszeniowy (dla osób pełnoletnich/niepełnoletnich) lub jego skan z informacjami o Autorce/Autorze (na formularzu pobranym z niniejszej strony). Zachęcamy, by wiadomości elektroniczne wysyłać z adresu mailowego, który nie pozwala na zidentyfikowanie Autorki/Autora.

Dalsze informacje

Regulamin konkursu i formularze zgłoszeniowe są dostępne na stronie: <https://wns.uwr.edu.pl/most-granica-konkurs>. W sprawie konkursu można też pisać do

organizatorów na adres e-mail: most-granica@uwr.edu.pl lub dzwonić pod numer 605 45 45 76.

Nagrody

Nadesłane wypowiedzi konkursowe zostaną ocenione przez Komisję Konkursową. Przewidujemy przyznanie następujących gratyfikacji:

I nagroda - 5 tys. zł

II nagroda - 3 tys. zł

III nagroda - 2 tys. zł

1 tys. zł – wyróżnienie (10 nagród po 1 tys. zł)

O podziale nagród ostatecznie zadecyduje Komisja Konkursowa powołana przez organizatorów konkursu. Pula środków na nagrody jest niezmienna, wynosi 20 tys. zł. W ocenie prac brana będzie pod uwagę szczerść, szczegółowość i dokładność w przedstawianiu autentycznych doświadczeń, przeżyć (własnych lub innych ludzi) oraz osobistych spostrzeżeń i opinii. Przy ocenie nie będą brane pod uwagę umiejętności pisarskie lub ich brak, błędy pisowni, język, itp. Ogłoszenie wyników i przyznanie nagród w konkursie nastąpi przed 15.12. 2023.

Dodatkowe informacje

Zgromadzone materiały konkursowe wykorzystane zostaną w opracowaniach naukowych lub popularnonaukowych po ich uprzednim zanonimizowaniu. Przesłane wypowiedzi konkursowe (w formie pisemnej lub nagrania dźwiękowego) stają się własnością organizatora. Na potrzeby udziału w konkursie niezbędne jest podanie imienia i nazwiska, miejsca zamieszkania i danych kontaktowych (e-mail, nr telefonu), aby można było Autora/Autorkę poinformować o wynikach konkursu i na ewentualność kontaktu z osobami nagrodzonymi. Wszystkie wypowiedzi konkursowe zostaną przekazane Komisji Konkursowej w formie zanonimizowanej.

Projekt badawczy finansowany/współfinansowany jest ze środków programu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza” (IDUB) na lata 2020-2026 dla Uniwersytetu Wrocławskiego.